Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXX. št. 159 Ljubljana, četrtek 15. julija 1937 Cena Din 1.–

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5 Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Svetovni rekord v daljinskem poletu:

Nov velik uspeh ruskega letalstva

Po poletu iz Moskve v Ameriko preko Severnega tečaja, ki je trajal 63 ur, so ruski letalci pristali včeraj popoldne v južni Kaliforniji in sicer nedaleč od mehiške meje

Los Angeles, 15. julija. d. **Ruski letalci Gromov, Dumašev in inž. Danilin so pristali včeraj ob 18.56 po evropskem času 40 milj vzhodno od Los Angelesa pri mali vasi San Jacinto ob vznožju gorovja istega imena. Ruski letalci so dosegli na ta način nov svetovni rekord v poletu na daljavo brez pristanka in sicer v najtežjih okoliščinah. Na svojem drugem poletu preko Severnega tečaja so Rusi prekosili daljinski rekord francoskih letalcev Codosa in Rossija, ki je znašal 9080 km. Ker meri proga od Moskve preko Severnega tečaja do San Franciska 9960 km in ker so leteli še okrog 540 km dalje do Los Angelesa in naprej, so na ta način dosegli nov svetovni rekord v poletu na daljavo, ki znaša okrog 10.500 km.**

Gromov o poletu

Washington, 15. julija. AA. Letalec Gromov je takoj po svojem pristanku telefonično govoril s sovjetskim odpravnikom poslov v Washingtonu. Rekel mu je: **»Naš uradni čas znaša 62 ur in 17 minut.**

Edini vrok, da je letel do San Hasinga, je v tem, ker je hotel pristati na ozemlju Zedinjenih držav. Lahko bi letel do Mehike, toda v San Diegu so bile vremenske razmere neugodne in je letalo zaman poskušalo, da bi dobilo zvezo s San Diegom. Dve uri je iskal mesto, nato pa se je vrnil v notranjost Amerike in pristal pri San Hasingu. Predsednik Roosevelt je poslal ruskim letalcem navdušeno brzojavko.

Posebnemu Havasovemu dopisniku je letalec Gromov izjavil, da je bila med poletom dosežena najvišja višina 5480 m. Tedaj so letalci morali uporabljati maske s kisikom. Najtežji del poleta je bil start. Šele, ko je letalo drčalo že 1900 m po tleh, smo se lahko dvignili v zrak. Med Rudolfovo zemljo in Severnim tečajem se je začel nabirati led na krilih letala in so morali zato uporabiti posebne aparate, ki so jih imeli s seboj, da so ga odstranili. Gromov je dodal, da je letalo delovalo sijajno in da bi še leteli naprej v Mehiko, če bi vreme ne bilo slabo, sicer pa so se hoteli vsekakor spustiti na tla v Zedinjenih državah.

Pričetek nove dobe v zgodovini letalstva

Washington, 15. julija. d. Vsi ameriški listi objavljajo obširna poročila o poletu ruskega letalca Gromova in tovarišev iz Moskve preko Severnega tečaja v Ameriko. Ameriški letalski strokovnjaki so mnenja, da otvarjata uspele polete ruskih letalcev iz Moskve v Ameriko preko arktičnih pokrajin novo dobo v zgodovini svetovnega letalstva. Listi poudarjajo, da so ti poleti za bodočo zvezo med obema kontinentoma prav tolikega pomena, kakor je bilo odkritje Amerike. S poletom preko Severnega tečaja so bile premagane vse prostorninske in vremenske zapreke, kar bo neprecenljive vrednosti za svetovni napredek in splošni mir. Razen tega priznavajo letalski strokovnjaki, da so prekoarktični poleti ruskih letalcev pokazali visoko stopnjo ruskega letalstva in ruske letalske industrije, ki pred 10 leti še ni obstojala, a je že l. 1934 dosegla visoko stopnjo.

Čkalov je napovedoval uspeh Gromova

Paris, 15. julija. d. S parnika »Normandie« so sporočili razgovor z ruskimi letalci Čkalovim, Bajdukovim in Bjeljakovim, ki se vračajo v Evropo in ki so izjavili, da bo polet Gromova vsekakor uspel, čeprav dobro vedo, kakšne težkoče ga čakajo na poti. Ta drugi uspeli polet bo velikega pomena za letalstvo ter bo služil kot dokaz, da je mogoč reden letalski promet med Evropo in Ameriko preko arktičnih pokrajin.

Gromov o sebi

New York, 15. julija. d. Ameriški listi so objavili kratko avtobiografijo, ki jo je podal o sebi ruski letalec Mihael Gromov. V njej pravi:

Rodil sem se l. 1899. L. 1917, ko sem bil star že 18 let, sem se pričel učiti letanja v moskovski letalski šoli. Svoj prvi samostojni polet sem izvršil na letalu tipa »Farman«. Tedaj se je pričelo moje delo v letalstvu. Takoj po dovršitvi šole sem bil imenovan za instruktorja. L. 1919 sem se boril v vojni proti admiralu Kolčaku. Tedaj sem letal z najrazličnejšimi letali, ki so jih zaplenili nasprotniku. Zatem sem bil do l. 1924 instruktor pilotov. Od l. 1924 sem sodeloval pri preizkušanju novih letal. Od l. 1930 delam v centralnem letalskem, hidrološkem institutu, ki je ustanova za proučavanje in reševanje letalskih problemov. V početku svojega letalskega dela sem se mnogo bavil z višjim pilotiranjem. Moji poleti so bili v tem času nepretrgana vrsta najrazličnejših letalskih figur, izmed katerih so bile nekatere izvedene prvič v Rusiji. Bil sem med onimi pionirji, ki so delali za rešitev problema »slepega letenja«. Letel sem na več kakor 30 različnih sistemih letal. Moji najznačilnejši poleti so bili l. 1925 Moskva—Peking—Tokio, l. 1926 tridnevni polet okoli Evrope z letalom »Proleter Ant 3«, l. 1929 pa polet preko Evrope z letalom »Krila sovjetov Ant 9«. Poteklo je že 19 let, odkar letam.

Ko je bilo zgrajeno orjaško letalo »Maksim Gorki«, sem postal njegov pilot. Za doseženi svetovni rekord v septembru l. 1934 v neprestanem krožnem poletu, ki je trajal 75 ur in je znašal 12.411 km, sem bil odlikovan.

Vodopjanovo letalo, s katerim je bil izvršen prvi polet iz Rusije v Ameriko preko Severnega tečaja

Zapletljaji na Daljnem vzhodu

Kitajska vojska je bila v zadnjih letih reorganizirana pod vodstvom nemških oficirjev

Šanghaj, 15. julija. AA. Tukaj se širijo govorice, da bi maršal Čankajšek v slučaju vojne z Japonsko lahko zbral armado, ki bi štela 500.000 dobro izvežbanih vojakov. Kitajska armada je bila v zadnjih petih letih reorganizirana pod maršalovim vodstvom in pod vodstvom več sto nemških častnikov, ki so povečini vsi v Nankingu. Njihovo delo vodi general Falkenhausen.

Nekaj elitnih divizij ima tanke, ki so pod vodstvom angleških strokovnjakov, toda motorizacija armade še ni zelo napredovala. Večina divizij ima češkoslovaške strojnice, ki jih je pred kratkim začela kupovati tudi angleška armada. Kitajska armada ima tudi okoli 50 letalskih eskadril, ki pa še niso preizkušane.

Kitajski predlogi Japoncem

Tokio, 15. julija. b. Japonsko vojno ministrstvo objavlja naslednje predloge 29. kitajskega armadnega zbora japonskemu armadnemu poveljstvu:

1. Razorožitev krajev Lukaučau in Lungvangmiau; vzdrževanje mira v teh krajih naj zagotove nalašč za to imenovani oficirji.

2. Poveljstvo 29. kitajskega armadnega zbora se formalno opraviči pri japonski armadi in kaznuje vse krivce.

3. Obenem nudi jamstva za primer novih incidentov in se zaveže zatreti vse protijaponske organizacije, vštevši tako zvane »modre srajce« in komuniste.

Posvetovanja velesil

London, 15. julija. AA. Na vprašanje o položaju na severnem Kitajskem je zunanji minister Eden izjavil v spodnji zbornici, da se posvetuje z ameriško in francosko vlado o splošnem položaju.

Pariz, 14. julija. AA. Francoski listi menijo, da bi diplomatska demarša v Tokiju rodila ugodne rezultate.

Berlin, 15. julija. AA. Kitajski in japonski poslanik sta se včeraj zglasila v zunanjem ministrstvu in pojasnila zunanjemu ministru Neurathu stališče njunih vlad glede dohodkov pri Pekingu.

Amerika bo ostala nevtralna

Washington, 15. julija. AA. v uradnih krogih so še vedno zelo napeti glede severne Kitajske, priznavajo pa, da delajo z vsemi sredstvi za omejitev spopada med Kitajsko in Japonsko. Če se to ne bi doseglo, bi bilo treba po mnenju diplomatskih opazovalcev sklicati konferenco držav-podpisnic pogodbe o Kitajski ali pa izvršiti primerno diplomatsko akcijo, da se obe stranki pobotata. Tudi ima Kitajska možnost, da spravi zadevo pred DN. Verjetno je, da bodo Zedinjene države tudi v tem vprašanju vodile neodivsno politiko in ostale v primeru vojni hzapletljajev strogo nevtralne.

Kitajski poslanik Vang je imel z ameriškim zunanjim ministrom Hullom razgovor o položaju na severnem Kitajskem. Po konferenci je Vang izjavil novinarjem:

Položaj je napet, vendar bo Kitajska vse storila, se ohrani mir, prisiljena pa se bo braniti pred japonskimi napadi.

V washingtonskih diplomatskih krogih se opaža želja po intervenciji pri kitajski in japonski vladi, ameriško zunanje ministrstvo pa ni hotelo dosle[illegible] nobene izjave o tej stvari.

Litvinov obišče Švedsko in Finsko

Zbližanje severnih držav s Sovjetsko unijo

Stockholm, 15. julija. b. List »Dagens Nyheter« doznava iz uradnega vira, da je sovjetski zunanji komisar Litvinov sprejel vabilo švedskega zunanjega ministra Šandlerja za obisk v Stockholmu. Dan tega obiska uradno sicer še ni povsem točno določen, vendar so v informiranih krogih mnenja, da bo do njega prišlo v kratkem. Litvinov se bo na svojem potovanju v Stockholmu ustavil tudi v Helsinkih na Finskem, da vrne s tem obisk finskega zunanjega ministra Holstija v Moskvi. Holstijev obisk v Moskvi je bil, kakor se razvidi iz tega poročila, za nadaljnji razvoj sovjetsko-skandinavskih odnošajev velikega pomena, ker so bila v pogajanjih, ki so se vodila tedaj v Moskvi, razčiščena mnoga važna vprašanja, ki so ovirala razvoj normalnih odnošajev med Finsko in Rusijo. Napoved Litvinovega obiska v Stockholmu in Helsinkih potrjuje, da je sedaj v tem pogledu nastopilo popolno razčiščenje atmosfere.

Odmev Sandlerjevega obiska v Moskvi

Berlin, 15. julija. b. Obisk švedskega zunanjega ministra Sandlerja v Moskvi so v tukajšnjih političnih krogih sprejeli zelo neugodno, kar znova dokazuje, kako velik pomen za lastno mednarodno orientacijo pripisuje današnja Nemčija državam okoli Vzhodnega morja. Nezadovoljstvo uradnih nemških krogov je tem večje, ker so se baltiške in skandinavske države v mnogih perečih evropskih vprašanjih, kakor v vprašanju kolektivne varnosti, španskem problemu ter v vprašanju Društva narodov, odločile za stališče, ki je nasprotno uradni politiki tretjega rajha in se zelo približuje stališču obeh zapadnih velesil.

Ruždi Aras v Moskvi

Pariz, 14. jul. (Havas). Včeraj je prispel v Moskvo turški zunanji minister Tevfik Ruždi Aras. Njegov obisk je uradnega značaja. Na postaji so Tevfika Ruždija Araša pozdravili komisar za zunanje zadeve Litvinov ter litovski in rumunski poslanik, bolgarski in grški odpravnik poslov in druge ugledne osebnosti.

Poljsko-nemške vojaške zveze ne bo

Varšava, 15. julija. d. V »Kurjeru Warszawskem« se bavi znani politik in vojaški strokovnjak general Sikorski z govoricami o možnosti preosnove nemško-poljske pogodbe v vojaško zvezo. General izjavlja, da morda v Berlinu proučujejo tako možnost. **Poljska pa nima nobenega interesa na njej. Razen nekaj fantastov ne misli na Poljskem nihče na to, da bi sklenil z Nemčijo vojaško zvezo. Dobro sosednje sožitje je vse kaj drugega kakor pa nevarna igra z vojaško zvezo.**

Nacionalizacija železnic v Franciji

Pariz, 15. julija. g. Podpredsednik socialistične stranke Leon Blum je v Marseilleu izjavil, da pripravlja vlada dekret, po katerem se bo še obstoječih šest privatnih železniških družb udružilo v eno družbo. Večino akcij te družbe bo prevzela država. Dekret bo objavljen še pred 1. avgustom.

Predor pod Rokavskim prelivom zopet na dnevnem redu

London, 15. julija. o. V spodnji zbornici je včeraj večja skupina poslancev zopet sprožila vprašanje zgraditve predora pod Rokavskim prelivom. Stavljen je bil predlog, naj se to vprašanje nemudoma proučí, ker je izredne važnosti za primer nove vojne. S takim predorom bi bila zagotovljena preskrba Anglije z živili. Ministrski predsednik Chamberlain je pristal na to, da se izro[illegible] posebnem odboru.

Možnost sporazuma med Nemčijo in ČSR

Praga, 15. julija. b. V debato, ki jo je pred dnevi sprožila »Frankfurter Zeitung« o pogojih za ureditev nemško-češkoslovaškega razmerja, je med drugimi češkoslovaškimi listi posegel tudi organ glavne vladne stranke »Venkov«, ki ne izključuje pomirjenja. Misli, da bi se Nemci zadovoljili, ako bi se sporazumno uredila zlasti naslednja vprašanja: **češkoslovaško-sovjetski pakt,** ki bi moral biti podvržen nekim spremembam glede medsebojnih obveznosti in glede procedure o medsebojni pomoči; **pomirjenje s sudetskimi Nemci,** ki bi se dalo doseči na sedanjih ustavnih osnovah, ter končno **temeljito razčiščenje vprašanja ureditve srednje Evrope po znanem Hodževem načrtu,** ker smatrajo Nemci, da jih ta načrt ne upošteva v dovoljni meri.

Omejitev obsega italijanskih listov

Rim, 15. julija. o. Vlada je izdala odlok, po katerem se omejuje obseg italijanskih listov. Od 15. julija dalje bodo smeli izhajati samo na šestih straneh.

Olajšave za potovanje v Avstrijo

Dunaj, 15. julija. w. V svrho pospešitve tujskega prometa so se kratkoročni vizumi za Jugoslovene za izlete v Avstrijo za katere je bilo treba plačati 2 šilinga in ki so veljali 7 dni, podaljšali za 30 dni. S tem bo jugoslovenskim državljanom omogočeno tudi daljše bivanje v avstrijskih letoviščih in zdraviliščih.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE

Curih, 15. julija. Beograd 10.—, Pariz 16.93, London 21.6625, New York 436.125, Bruselj 73.45, Milan 22.975, Amsterdam 240.225, Berlin 175.35, Dunaj 82.75, Praga 15.21, Varšava 82.80, Bukarešta 3.25.

Republikanska ofenziva pred Madridom

Vladne čete utrjujejo novo osvojene postojanke

Avila, 15. julija. AA. Na madridski fronti je ogorčeni pritisk vladnih čet na nacionaliste popustil. Vladne čete so se omejile samo na to, da utrde svoje postojanke.

Iz nacionalističnega tabora

Salamanca, 15. jul. AA. Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Na biskajskem bojišču smo zavrnili sovražni napad pri Castroalenu. Na madridski fronti je znatno popustil pritisk sovražnika zaradi neuspehov zadnjih dni. Nacionalistične čete so zavzele več republikanskih jarkov. Republikanci so imeli velike izgube. Na aragonskem bojišču so nacionalistične čete zavzele več sovražnih postojank v odseku Arbarasinu. Včeraj smo sestrelili osem republikanskih letal.

Obstreljevanje Ovieda

Oviedo, 15. julija. AA. Vladno topništvo je včeraj izstrelilo 400 granat na Oviedo. Zadelo je več vojnih ambulant, pa tudi druge hiše so znatno poškodovane.

Deset Francovih letal sestreljenih

Madrid, 15. julija. AA. Včeraj so republikanska letala sestrelila 10 uporniških letal.

Demanti o angleškem posojilu generalu Francu

London, 15. julija. AA. Zunanji minister Eden je v spodnji zbornici odgovoril, da ne ve nič za kak obisk angleških finančnikov pri generalu Francu v Burgosu. Kolikor je obveščen, meni, da bi posojilo generalu Francu v današnjih razmerah ne bilo mogoče.

Čiščenje v Moskvi

Berlin, 14. julija. w. Kakor poročajo iz Moskve, je bil ministerialni ravnatelj v ruskem zunanjem ministrstvu Beckmann odstavljen. Beckmann je imel nalogo, da je dajal inozemcem informacije.

Politični obzornik

Konkordat pred Narodno skupščino

Odbor za proučevanje konkordata je imel v sredo popoldne sejo. O tej seji je bil izdan ta-le komunike: Danes je imel odbor za proučevanje konkordata sejo pod predsedstvom dr. Vojislava Janjića. Seje sta se udeležila ministrski predsednik dr. Stojadinović in minister pravde dr. Niko Subotić. Član odbora Milan Banić je predlagal, naj se razprava o konkordatu odloži, dokler ne ozdravi patrijarh Varnava. Ta predlog je bil odklonjen z večino glasov. Nato je bilo prečitanih 221 vlog cerkvenih občin in korporacij, ki zahtevajo, naj se konkordat ne sprejme. V razpravi, ki se je razvila, je dobil prvi besedo dr. Kosta Kumanudi, ki je govoril proti konkordatu. Nato je bila seja zaključena in prihodnja napovedana za četrtek ob 17., na kateri se bo nadaljevala načelna debata o konkordatu. — Poslanski klub JNS je imel v sredo sejo, na kateri je nadaljeval razpravo o konkordatu. Sklenjeno je bilo, da bo klub kot celota glasoval proti konkordatu. »Politika« pravi, da je izvedela, da bosta izmed poslancev JNS verjetno glasovala za konkordat dr. Ljudevit Auer, ki je kot minister podpisal konkordat v Rimu, in Pavao Matica, ki je katoliški duhovnik. — Današnji »Slovenec« poroča: »V sredo od 5. do 9. je bila seja odbora, ki proučuje konkordat, sklenjen med našo državo in sv. stolico. Sejo je vodil predsednik odbora dr. Voja Janjić. Prisostvovali pa so ji poleg članov odbora predsednik kr. vlade dr. Stojadinović in ministri dr. Subotić, Stanković, dr. Behmen, Stosović, Janković, dr. Kaludjerčić, dr. Krek, Gjorgjević in dr. Rogić. Na seji se je nadaljevala načelna razprava o konkordatu. Prvi je govoril Artur Mahnik (upravnik posestev zagrebškega nadškofa) ter je v daljšem govoru zagovarjal konkordat. Nato pa so govorili proti Josip Cvetić, Milan Banić, Mita Dimitrijević in Velimir Jojić. S tem je bila lista govornikov izčrpana in je bilo odrejeno glasovanje. Za konkordat je glasovalo 11 članov, proti pa 10. Od slovenskih poslancev je glasoval za Karel Gajšek (JRZ), proti pa Ivan Prekoršek (JNS) in dr. Jančič (Narodni delovni klub). Proti je glasoval tudi predsednik odbora dr. Voja Janjić. — »Delavska politika« piše pod naslovom »Kakšen bo jugoslovenski konkordat?«

Socialisti odgovarjajo dr. Kukovcu

Z ozirom na »opozorilo«, ki ga je dr. Vekoslav Kukovec poslal »vodstvom združene opozicije v Beogradu in Zagrebu« radi izstopa socialistov iz kmetsko-delavske fronte, izvaja »Delavska politika« v uvodniku med drugim: »Dr. Vekoslav Kukovec, bivši minister in zdaj šef svojega lastnega »gibanja«, se je kar hudo razburil nad objavo naše korespondence z njim. V zadnji številki svojega glasila nam je posvetil tri dolge članke, med katerimi se posebno odlikuje »Mrak duhov«, ki kar mrgoli mogočnih fraz in besed in čigar pisec hoče nas skromne delavce kar zasenčiti s svojimi duhovitostmi, pri tem pa ne pozablja mimogrede groziti s sodnijo. Mož si je pri tem domišljal, da je izstrelil na nas najtežje granate, pa je spustil samo nekaj praznih raket. Vsekakor nam je s tem Kukovčevo glasilo zelo ustreglo, ker nam je dalo priliko, da prav po njegovem »gibanju« pokažemo slovenskemu ljudstvu novo žalostno in klavrno poglavje domače politične zgodovine.« Na drugem mestu pravi »Delavska politika«: »... v vašem »gibanju« ne vidimo nobenega pravega gibanja, temveč samo nekaj častihlepnih oseb, ki si domišljajo, da jim okvir strank, po katerem so se v svojem življenju selile, ni dopustil, da bi se razodele njihove odrešeniške in državniške sposobnosti, pa mislijo zdaj, da bodo slovenstvo izkoristile za svojo politično kariero, dočim se istočasno skušajo obesiti na rep srbskim strankam, potem ko so jih Hrvati odklonili, da bi se srbski politiki spomnili na nje ob sestavi bodoče koncentracijske vlade v letu xyz.« List končno še pripomnja, da bo »ob svojem času napisal še kaj na naslov dr. Kukovčevega štaba.«

Peklenski načrti se še nadalje kujejo!

Profesor Stjepan Roca piše: Sovražniki Hrvatov, Srbov in Slovencev so izrabili našo cerkveno podvojenost in naši dve pisavi, da nas čim bolj razpro in razbijejo. Tudi na naši mednarodni neslogi so snovali načrte za svojo bodočnost. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Porodila se je skupna jugoslovenska država. Izpolnil se je sen naših očetov. Mislili smo, da se bomo z oživotvorjenjem tega največjega dela in dogodka v naši zgodovini otresli tujih spletk. Verovali smo, da bomo na svetlobi in svobodi raztrgali kopreno teme in nesloge, s katero so nam sovražniki zavezali oči in branili, da gledamo v daljavo in širino. Prevarili smo se! Ponovno so se pojavili stari spori, odprli so se strupeni vrelci, ki so jih izkopali tujci. Peklenski načrti se še nadalje kujejo! Zato moramo biti oprezni. Naša zmaga, slava in svoboda jim ne da spati! Mislimo vedno na besede, ki jih je izgovoril blagopokojni viteški kralj Ujedinitelj profesorju Louisu Cordyju, tajniku organizacije Poilu d'Orient: »Težko je bilo prebiti solunsko fronto in premagati sovražnika, toda verjamite mi, da je še težje se boriti s sovražtvom, ki so ga pri nas zasejale [illegible], ki ne želi našega edinstva!«

Preureditev glavnega kolodvora v Ljubljani

V okviru načrta o preureditvi grade zdaj nov peron

Ljubljana, 15. julija

Vprašanje ureditve glavnega kolodvora in drugih naprav, ki so v zvezi z njimi je nedvomno eno najvažnejših in življenjskega pomena za Ljubljano in ves njen bo doči razvoj. Po vojni se je število ljubljanskega prebivalstva podvojilo, promet se je podesetoril, a glavni kolodvor je ostal tak, kakor so ga zgradili pred 80. leti. O gradnji novega kolodvora, novih tirnih naprav, podvozov in nadvozov se sicer razpravlja že 15 let in izdelani so že podrobni načrti, vendar se dozdaj zadeva zaradi nerazumevanja o tem odločujočih oblasti ni premaknila z mrtve točke. Vse pa kaže, da bo tudi vprašanje ljubljanskega glavnega kolodvora rešeno v bližnji bodočnosti.

PRVA DELA NA GLAVNEM KOLODVORU

Vedno večji promet na glavnem kolodvoru je zahteval razne adaptacije odnosno zasilne naprave, ki naj razbremene poslovanje. Že predlanskim so na kolodvoru uredili izhod, nedavno pa so preuredili vestibul, v katerem so bile napravljene tri nove blagajne za potniški in ena za prtljažni promet. Vse blagajne so okusno izdelane, obložene s furniranim vklenjenim lesom, povsod je praktično urejen dohod in odhod. Tako ima zdaj postajno poslopje 7 osebnih in eno prtljažno blagajno, kar zadošča tudi v primeru večjega navala. Seveda je tudi ta rešitev le provizorna, kajti novo postajno poslopje je slej ko prej še vedno upravičena zahteva Ljubljane oziroma vse Slovenije.

Kakor smo omenili, je izdelan generalni načrt (inž. Djmnik) za zgradbo novega kolodvora in drugih naprav. Ta načrt o katerem bodo v kratkem razpravljali zastopniki generalne železniške direkcije, države, banovine in mestne občine, predvideva popolnoma nov kolodvor, poglobitev tirnih naprav za 6 m in v zvezi s tem ureditev raznih podvozov in nadvozov. V okviru tega načrta, ki bo izveden v etapah, grade zdaj na glavnem kolodvoru nov peron.

Novi peron je prav za prav podaljšek starega, saj teče v isti stavbni črti. V juniju so zapele lopate in že se vidijo obrisi bodoče stavbe, za katero rasto iz tal nosilni stebri. Novi peron bo dolg 66.63 m, širok 8.10 m in zgrajen v višini starega perona. Lesena streha, krita s pločevino, bo segala do tira, da bodo potniki takoj z vlaka lahko stopili pod streho. Peron bo zgrajen na 15 masivnih stebrih iz armiranega betona in bo deloma ograjen, deloma odprt. Ker bo večji in širši od starega, se bo lahko zbralo pod njegovo streho več tisoč potnikov. Tako bo seveda znatno razbremenjen promet na glavnem kolodvoru, kjer je včasi zlasti pri prihodu in odhodu vlakov vladala silna gneča. Ob novem peronu se bodo ustavljali vsi vlaki, a pozneje — če bo izveden načrt preureditve glavnega kolodvora, bo služil kot postajališče vlakom iz ene smeri, stari peron za vlake iz druge smeri, a tretji peron, ki bo zgrajen za novim, za vlake ostalih smeri.

Gradnja novega perona naglo napreduje in bo že ob koncu prihodnjega meseca izročen svojemu namenu.

Razne in grozotne

zgodbe iz ljubljanskega življenja pred pasjimi dnevi in v letu Gospodovem 1937

Ljubljana, 15. julija.

Ata Danilo je ves nesrečen. Naložil si je težko in odgovorno nalogo. Inšpicira in kontrolira velika gradbena dela v velikem središču velike Ljubljane. Ljubljanski city je takorekoč kriv njegove nesreče. Srečno je podrl do temeljev Lenassijevo hišo na Marijinem trgu in že se je pričel veseliti, spričo misli na oddih, ki si ga bo letos privoščil pod Martuljkom, tam blizu, kjer je imel čast biti prvi slovenski filmski zvezdnik v prvem slovenskem planinskem filmu. Pa glejte, nesreča nikoli ne počiva. Po mestu se je razširila vest, ki je očka Danila zelo vznemirila, vest, da bodo takoj začeli podirati tudi hotel »Slon« in začeli graditi palačo banke »Slavije« pod nebotičnikom. Ker gre za podiranje sredi velike Ljubljane, so bili Danilu nenadoma vsi računi prekrižani, kajti inšpicirati in kontrolirati mora tudi podiranje poleg glavne pošte in pod nebotičnikom. Ko bi šlo za kakšno zanikrno podiranje na periferiji, bi Danilo z lahko vestjo odpotoval pod Martuljk, ker se za periferijo ne zanima, gre pa za podiranje v osrčju Ljubljane, zategadelj je ves nesrečen. Ostati mora v Ljubljani in pospešiti podiranje, da ne bo zapadel sneg na Špiku, preden bo njegova inšpekcija in kontrola v kraju. S polirji je, mimogrede povedano, sklenil večno prijateljstvo in zaradi tega ga ne zapirajo več za planke, ki navadnim Ljubljančanom onemogočajo intenzivnejšo inspekcijo razdiralnega dela sredi Ljubljane.

Ata Danilo je čedalje bolj večni mladenič. Uredniška tajnost nas veže, da ne moremo povedati, koliko je star in tudi v interesu samega večnega mladeniča je, da se ne razve, koliko let mu še manjka do tretjega jubileja. Kadarkoli Danilo zaide v veselo družbo, se namreč vname boj zavoljo njegovih let. Po 100 in 200 dinarjev stavijo že na njegova leta in po 5 do 10 litrov cvička.

Pljuča, jetra in obisti ima v redu, ata Danilo, samo sanja preveč zadnje čase, kar pa še ni znak starosti, kakor arterioskleroza. Sanja grozotne sanje iz teaterskega življenja. Sanja, da nastopa v velikih vlogah, pa nenadoma opazi, da ni obut ali da je hlače pozabil v garderobi. Prepira se z inšpicientom in z režiserjem. Partnerica, ki ji obljublja večno zvestobo, nenadoma izgine z odra, luči ugasnejo ali pa se izprazni avditorij in namestu ljubljanske publike zasedejo fotelje v ložah in v parterju opice, krave in teleta. Na sedežu, kjer sede recenzenti, nenadoma opazi (v sanjah! še vedno govorimo o sanjah, ki jih Danilo sanja) čudne živali, ki piskajo, rigajo, tulijo ali tudi bevskajo in krulijo.

Res čudne sanje in Danilo je vesel, ko se prebudi in ugotovi, da leži doma v svoji postelji pod baldahinom. Ko smo ga vprašali, ali se mu je že kdaj sanjalo, da je nenadoma izginila suflerka iz svojega skrivališča, se je Danilo skoraj razburil in je protestiral. Natolcevanje, golo natolcevanje je rekel, o suflerki sploh nikoli ne sanjam.

ZASAČENA

Oni dan se je v kavarni milostiva zelo vznemirjala. Pripovedovala je milostivam, s katerimi se pomeni vsako popoldne v kavarni o tekočih dogodkih in novicah, da je zasačila svojo služkinjo. Milostive, ki jim je zastajala sapa od radovednosti, so vzklikale: Zasačili? Pri tatvini? Na krivih moralnih potih? O groza, morda v kočljivem položaju z možem?

Ne, ne, je pojasnila razburjena milostiva radovednim milostivam, zasačila sem jo, pomislite kaj takega, zasačila sem jo, ko ji je neki fantalin poljubil roko. Poslavljala sta se pred hišo, pa sem ju zasačila. Strašno pomislite, deklam že poljubljajo fantje roke, kaj takega. Tu se vse neha.

Res strašno! so rekle radovedne milostive in se zamislile. Ena izmed njih, ki čita Šekspirja, Danteja, Kartezija, Racinea in Kanta samo v orignalu, je s povzdignjenim glasom in pomembno izjavila: Drage milostive, nov dokaz imamo v rokah, da slovenski narod propada. Degeneracija se začne v tem trenutku, ko začno hlapci deklam poljubljati roke očitno na javnem prostoru, tako rekoč vpričo vseh in nas ter vrhu tega brez sramu. Brez sramu, to je glavno.

KRIŽALJKA

Že se bližajo pasji dnevi in v kopališču Iliriji je vse živo. Letos v večini mlada generacija moškega in ženskega spola, pa tudi srednjega spola je dovolj. Stara generacija se v kopališču še ni pojavila v polnem številu, ker je solnce še nekam muhasto. Četudi je stara generacija na sebi zenimiva, hočemo kljub temu danes povedati besedo ali dve o križaljkah.

Križaljke skoraj niso več v modi izven kopališča, v kopališču pa so visoka in zadnja moda. Stasite deklice z rosnimi še ne razočaranimi očmi in z dušo, ki je spoznanje še ni zagrenilo, rešujejo v kopališču križaljke. V bližini zagorelih mišičastih fantov se križaljke v kopališču najlažje rešujejo. Deklice si napenjajo možgane in tuhtajo, katero je mesto v Aziji, ki se začne s črko A in ima 5 črk, katera je najdaljša reka v Južni Ameriki in marsikaj pogruntajo pravo, marsikdaj pa je treba pomoči. Zato se deklice potuhnejo in sramežljivo prosijo za pomoč pri afntu njihovega srca. Križaljka je kmalu rešena, sledi predstavljanje, kramljanje, včasih tudi umik na streho in čakanje pred kopališčem in tako dalje.

Včasih so dekleta spuščala na tla robce, dandanes pa so v modi križaljke. Spuščanje robcev je res neokusno in še fantov je malo, ki bi bili pripravljeni pobirati jih. Na križaljke se pa skoraj vsak ujame.

BELE IN ZAGORELE

Povedati je treba široki javnosti, da zagorele niso več v modi. V Iliriji vzbujajo pozornosti samo še bele. Pred leti smo se čudili, se muzali in skora izaničevali, kadar se je pojavila bela na deskah Ilirije, letos pa so vse glave pokonci, kadar se pojavi bela. Ako ima še lepo postavo in prijazen obraz, se zbero okoli nje občudovalci in oboževalci, kakor vešče okoli luči. Nekaj se je spremenilo v okusu obožujočega in osvajajočega dela ljubljanskega človeštva. Bele so torej v modi, bele in ne zagorele imajo seksepil, zaradi tega je velika gneča pod marelami, kamor solnce ne prodre, kajti lepi in nežni spol, čeprav je emanciptran, se podredi diktatu mode. Tu sem ne sega emancipacija in strokovnjaki pravijo, da je to dobro, kar je dokaz, da je ženski svet še ohranil nekaj svojih elementarnih ženskih instinktov. Ko se slabi spol ne bo več podredil niti diktatu mode, bo baje emancipacija dosegla svoj vrhunec in novi časi bodo napočili v kulturnem svetu.

Letošnji Mariborski teden

Maribor, 14. julija.

ZNIŽNJE VIZUMSKIH PRISTOJBIN ZA INOZEMSKE OBISKOVALCE

Na prošnjo »Mariborskega tedna« je ministrstvo zunanjih poslov priznalo vsem inozemskim obiskovalcem letošnjega Mariborskega tedna znižan vizum za 20 Din v kolikor seveda obstojajo še vizumi za dotične države. Ne glede na to imajo seveda inozemci, ki prihajajo na Mariborski teden in bivajo v Mariboru ali Jugoslaviji sploh najmanj tri dni, pravico na kopališki vizum. Izredne vanžosti je tudi odločitev ministrstva, da plačajo tudi za avtobusne izlete ne glede na število potnikov za vsak avtobus pristojbino 20 Din. Spričo velikega interesa ki vlada za letošnji Mariborski teden posebno v Avstriji, je pričakovati še večje število obiskovalcev kot lani.

AKVARISTIČNA RAZSTAVA NA VI. MARIBORSKEM TEDNU

Uspehi kluba mariborskih akvaristov so znani naši javnosti že po dosedanjih razstavah na Mariborskih tednih. Člani tega kluba imajo mnogo vzorno urejenih akvarijev in terarijev, ki jih bodo razstavili na VI. Mariborskem tednu. Tako bo v veliki sobi dekliške meščanske šole na razstavišču razstavljenih 50 akvarijev z živobarvnimi ribicami in 10 terarijev s strupenimi in nestrupenimi kačami, želvami, kuščarji in drugimi plazilci. Zanimiva bo tudi razstava kaktei in vodnih rastlin, ki je združena z akvaristično razstavo. Na razstavi bodo sodelovali tudi akvaristi iz Gradca.

NOGOMET NA VI. MARIBORSKEM TEDNU

Že prva nedelja VI. Mariborskega tedna, to je 1. avgusta, prinaša nadvse zanimivih nogometnih tekem. Na lepem sportnem stadionu SK Železničarja na Tržaški cesti nastopi renomirano moštvo bivšega štajerskega prvaka in amaterskega prvaka Avstrije G. A. K. iz Gradca proti prvaku Slovenije SK Železničarju. G. A. K. v zadnjem času sicer ni zavzemal prvega mesta v Gradcu, ker je nekaj njegovih igralcev odšlo v profesionalo. S podporo svojih znancev je priznanemu klubu uspelo angažirati več prvorazrednih dunajskih igralcev, ki so moštvo G. A. K. znatno okrepili. To dokazujejo poslednji rezultati, ki jih je klub dosegel v prvenstvenih tekmah.

Izredno zanimiva bo tudi predtekma, ker se srečata reprezentanci nogometnih sodnikov Gradca in Maribora. V obeh moštvih nastopajo znani sportni delavci in bivši priznani igralci. To tekmo bo vodil prijubljeni sodnik g. dr. Odon Planinšek.

Za obe tekmi vlada zlasti v Avstriji veliko zanimanje. V Maribor bo za časa VI. Mariborskega tedna dospel posebni vlak iz Gradca, tako da bo tekmam prisostvovalo tudi mednarodno občinstvo.

SPORTNE TROFEJE

Med razstavami VI. Mariborskega tedna bo gotovo zelo zanimiva tudi razstava sportnih trofej mariborskih klubov. Naši sportni krogi so si priborili na mnogih domačih in mednarodnih tekmovanjih mnogo dragocenih sportnih trofej. Zato bo prav razstava sportnih trofej na VI. Mariborskem tednu pokazala visoko stopnjo mariborskega sporta.

GRAFIČNA RAZSTAVA

Prvič bodo na Mariborskem tednu razstavljala tudi mariborska tiskarniška podjetja. Za to zanimivo razstavo se naši grafiki že marljivo pripravljajo, kajti Maribor hoče pokazati, da tudi v grafiki ne zaostaja za drugimi mesti. Na VI. Mariborskem tednu bodo sodelovala vsa mariborska grafična podjetja.

Posurovelost brez primere

Laško, 14. julija.

Bivši laški župan g. dr. Roš ima v Zg. Rečici pri Laškem obč. Sv. Krištof kmetsko posestvo, ki ga je pred 8 leti pridobil v popolnoma zapuščenem stanju. Sam doma iz kmečke hiše se je g. dr. Roš z veseljem lotil gospodarstva na tem posestvu ter je od leta do leta kazalo, da bo postala kmetija vzor tamošnji okolici. Pred 7 leti je že dal posaditi na tem posestvu okrog 500 žlahtnih dreves, jabolk, hrušk, češenj, orehov itd. Vse drevje je lepo uspevalo in letos so jablane pokazale prve sadove.

Rečiška dolina pa je znana po svoji surovelosti, ki so jo prinesli v njo sedanji časi in vzgoja zadnjih let. Prej dobro kmečko ljudstvo je bilo od gotove strani sistematično nahujskano proti vsemu, kar količkaj občuti nacionalno in kar se ni uklonilo. Val sovraštva pa je seveda naperjen od vseh strani, tako od strani nahujskanega ljudstva, pa od hujskačev samih, katerih leglo je v Laškem okoli cerkve in sicer proti voditelju nacionalnih in naprednih vrst g. dr. Rošu. Znana je gonja proti njemu od lanskih občinskih volitev, znano je denuncijanstvo, s katerim so ga skušali upropastiti in znani so poskusi, da bi g. dr. Roša spravili tja, kjer bi tem branilcem in razširjevalcem krščanske kulture ne mogel več škodovati.

Ker so vsi ti poskusi ostali brez uspehov, so se lotili nasprotniki drugih metod ter zagrešili v noči od 13. na 14. t. m. na posestvu g. dr. Roša nečuveno barbarstvo. Neznani storilci so izpodrezali, deloma tudi olupili, deloma polomili drevesne koše preko 300 bujnih mladih sadnih dreves in povzročili g. dr. Rošu škode za najmanj 30 tisoč dinarjev. Na eno olupljeno deblo pa so divjaki pritrdili znani znak celjskega tabora z velikim križem in s tem posvedočili, kdo in iz kakšnih razlogov je opravil ta vandalizem. Žalostno stoji lepi in negovani sadovnjak in belo olupljena debla vpijejo svetu, kam je privedlo hujskanje iz nasprotnega tabora. To se je zgodilo one noči, ko se je v »Slovencu« pisal dopis iz Laškega o posurovelosti »Nove Dobe« in »Sl. Naroda«, ki sta k poročilu o nesrečni smrti Horjaka Mihaela pripomnila, da je to tisti Horjak, ki je nastopil kot priča v procesu proti dr. Rošu.

Iz Maribora

— **Skok v ribnik v parku.** V sredo zjutraj je nek mariborski trgovec slišal z bližine ribnika v parku padec v vodo. Pohitel je k ribniku in videl, da se potaplja neka ženska. K sreči so takrat prišli mimo kaznenci, ki so šli na delo. Nek kaznenec je takoj skočil v ribnik in izvlekel 35letno krojačico A. R. iz Krčevine. Poklicani reševalci so jo z umetnim dihanjem obudili k življenju, nakar so jo prepeljali v bolnico, kjer je še vedno nezavestna. Kolikor je znano, gre za poskušen samomor, ker je R. že pred tremi tedni obupala nad življenjem ter si prerezala žile na roki.

— **Policijske naredbe za časa naborov.** Predstojništvo mestne policije v Mariboru prepoveduje za čas naborov vsem imetnikom gostilniških obratov vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač nabornikom in njihovim spremljevalcem. Prav tako tudi drugi pod nobenim pogojem ne smejo prodajati, kupovati ali nabornikom nositi alkoholne pijače. Nabornikom tudi ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. Prestopki se bodo kaznovali z denarno ali zaporno kaznijo. Naredba stopi v veljavo dne 20. julija in velja do 28. julija.

— **Mali harmonikarji v Dravogradu.** V nedeljo so priredili v Sokolskem domu v Dravogradu mali mariborski harmonikarji g. Vilka Šusteršiča zelo dobro obiskan koncert. Za njihov nastop je že dolgo vladalo izredno zanimanje, zlasti, ker so harmonikarji dobro znani tudi v tujini, kjer so že večkrat uspešno nastopili in utrdili sloves mladinske glasbene vzgoje pri nas. Harmonikarji in njihov vodja g. Šusteršič so bili deležni vihamih aplavzov.

— **Med spanjem zgorel.** V Starošincih je sredi noči izbruhnil požar v seniku posestnika Stefana Beraniča. V trenutku je bilo poslopje v plamenih. Šele takrat so se spomnili, da spita na seniku posestnikova sinova 12letni Adolf in 16letni August Beranič. Dočim se je starejši sin rešil strašne smrti s skokom, je Adolf popolnoma zgorel. Ko se je gasilcem posrečilo priti v goreče poslopje, so našli samo še zoglenelo okostje nesrečnega dečka. Senik je do tal pogorel.

— **Napad v Mlinski ulici.** Ko se je peljal delavec Vid Mihelač na kolesu po Mlinski ulici, je bil neprijetno presenečen, ko je nanj z nekega okna priletela težka cvetlična vaza. Videl je, da jo je vrgla na njega neka mlajša ženska, ki se je naglo skrila za zaveso. Vaza je Mihelača na desnem ramenu precej nevarno ranila. Policija bo ugotovila ozadje tega nenavadnega napada.

— **Vse ga je pokopal.** Pri Zg. Sv. Kungoti je 50letni delavec Alojz Urber nakladal seno na velik voz. Ko je bil voz že naložen, se je ta prevrnil in pokopal Urberja pod seboj. Ljudje, ki so videli nesrečo, so takoj prihiteli na pomoč in izvlekli izpod voza delavca, ki si je pri padcu zlomil desno ključnico.

Ponarejeni podpisi in odpuščeni delavci

Ljubljana, 15. julija.

Včeraj dopoldne so postajali številni delavci na Marijinem trgu pri stavbišču nove Mayerjeve hiše. Ljudje so mislili, da čakajo na delo nezaposleni kakor navadno pri stavbah, zato delavcem ni nihče posvečal pozornosti. Pozneje se je pa razvedelo, da je bilo odpuščenih nad 30 delavcev, ki so podirali staro Mayerjevo hišo. Podjetje jih je odpustilo sredi tedna brez odpovedi.

V torek zvečer ob zaključku dela je polir na stavbi prečital imena delavcev in jim povedal, da so odpuščeni ter da prihodnji dan ne bodo delali. Delavci so se zaradi tega začeli vznemirjati, saj jih podjetje ne more odpustiti sredi tedna, zlasti ne brez odpovedi. Predpisan je 14-dnevni odpovedni rok. Podjetje lahko odpusti delavce brez odpovedi samo, če jih je vzelo na poskušnjo do mesec dni in če so bili delavci s tem sporazumni ter so se podpisali na posebni izjavi v sprejemni knjigi. Delavci, ki so bili zaposleni pri Mayerjevi hiši, pa so bili kratkomalo najeti, ne da bi jim bilo podjetje povedalo, da jih je vzelo samo na poskušnjo. Delati so začeli 12. junija. Ko so se delavci čudili, zakaj so tako nenadno odpuščeni, so jim zastopniki podjetja povedali, da so bili najeti samo za podiranje stare hiše, ne pa tudi za druga stavbna dela in da so delavci s tem soglašali, češ, saj so se podpisali.

Delavci so se temu še tem bolj čudili in nihče izmed 32 odpuščenih ni vedel, da bi se bil kdaj podpisal. Zastopnik podjetja je dejal, da se lahko prepričajo v pisarni, da so v resnici podpisani v sprejemni knjigi. Delavci so bili včeraj dopoldne v pisarni, kjer so v resnici videli v sprejemni knjigi 14 zradiranih »svojih« podpisov. Za enega izmed delavcev je pisar priznal, da ga je on podpisal. Toda nekaj podpisov je bilo tudi pravilnih. Delavci, ki so se podpisali, trde, da jim je zastopnik podjetja dejal, da potrebuje njihove podpise za bolniško blagajno. Zato so se podpisali.

Delavci so skušali doseči mirno poravnavo in so se oglasili v deputaciji pri vodstvu podjetja. Zahtevali so, naj bi jih podjetje zaposlilo še nadalje ali jim pa izplačalo odškodnino, ker jim dela ni odpovedalo. Zastopniki podjetja so pa delavcem obljubili, da jih bodo čez nekaj časa najeli, ko jih bodo potrebovali pri zidanju nove Mayerjeve hiše. S tem se pa delavci niso mogli zadovoljiti, zato se bodo najbrž obrnili na obrtno sodišče.

Iz Celja

—c **Hišne posestnike in lastnike vozil** opozarja mestno poglavarstvo v Celju, da so 1. t. m. zapadli v plačilo 5-odstotni najemninski vinar in 2-odstotna kanalska pristojbina za proračunsko razdobje od 1. julija do 30. septembra t. l., vodarina in števnina za **proračunsko razdobje od 1.** aprila do 30. junija t. l. in drugi obrok **davščine na vozila. Stranke se pozivajo, da** plačajo zapadle obroke zanesljivo do 10. avgusta pri mestni blagajni. Po preteku tega roka se bodo računale 6-odstotne zamudne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti zaostala, pa bodo izterjana z izvršbo.

—c **V celjski bolnici** je umrla v torek 54-letna dninarica Marija Rebernakova iz Medloga pri Celju.

—c **Nesreča ne počiva.** Ko je 12-letna hčerka dninarice Marija Goručanova iz Platinovca pri Grobelnem basala v torek travo v koš, je padla tako nesrečno, da si je zlomila desno roko. V ponedeljek je 9-letnega posestnikovega sina Karla Žlavsa v Ločah pri Šmartnem v Rožni dolini njegov brat po nesreči zadel s koso in mu prerezal levo nogo nad kolenom. V torek je stopil 14-letni sin cinkarniškega delavca Ivan Kandolf z Lave pri Celju na črepinje in si prerezal levo stopalo. Istega dne je padel 8-letni rudarjev sin Ernest Dergan s Kuretnega pri Laškem doma z drevesa in si zlomil desno roko v zapestju. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c **Zanimiva nogometna tekma.** V nedeljo 18. t. m. ob 17. se bo pričela na Glaziji prijateljska tekma med SK Marsom iz Ljubljane in SK Celjem. Kakor znano, se je ljubljanski Mars letos povzpel iz drugega v prvi razred in bo že jeseni sodeloval v tekmovanju za podsavezno prvenstvo. Tekma bo gotovo zelo zanimiva in napeta.

Iz Kranja

— **Izpremememba posesti.** »Zadruga državnih nameščencev za nabavo potrebščin, ki ravno letos praznuje 15letnico plodonosnega delovanja in ki je združila v svoji organizaciji skoro vse v Kranju in bližnji okolici bivajoče državne nameščence in upokojence, je kupila v Jenkovi ulici Hubadovo hišo št. 33, ki je radi svojih obsežnih prostorov zelo primerna za vedno bolj naraščajočo trgovino zadruge. V novo kupljeni hiši bo jeseni zadruga uredila čitalnico in okrepčevalnico. Prodajalno in skladišča bo pa preselila tja šele čez nekaj let, ker je treba prihraniti denarja za primerno in odgovarjajočo predelavo hiše. Prostori, kjer je zadruga sedaj nameščena, pripadajo k poslopju sreskega načelstva, ki bo pa radi pomanjkanja prostorov v nekaj letih v smeri proti Ulrichovi hiši zgradilo še eno krilo. Za adaptacijo sedanjih lokalov je zadruga žrtvovala ca 50.000 din. Enako uspešno deluje tudi Kreditna zadruga drž. nameščencev.

— **Pasje znamke** raznašajo te dni občinski organi. Za pse čuvaje, ki so priklenjeni, je treba plačati 10 din taks, za mesarske 40 din, za lovske 60 din, za luksuzne brez ozira na pasmo 100 din in pa za znamko 3 din. Prijavljenih psov je v Kranju 314.

— **Nabori za** kranjski srez se bodo vršili po sledečem redu: sreda 4. avgusta so na vrsti občine: Mavčiče, Bresnica, Naklo in Šenčur, četrtek 5. avgusta: Stražišče, Predoslje in Smlednik, petek 6. avg.: ob 7.30 Kranj: za vse navedene občine se vrše nabori v Kranju v dekliški osnovni šoli na Pungartu. Za občino Cerklje bo nabor v soboto 7. avg. v prosvetnem domu: za občine: Preddvor, Golnik in Jezersko pa v nedeljo 8. avg. v osnovni šoli v Preddvoru; občine: Križe, Kovor, Sv. Ana in Sv. Katarina imajo nabor v ponedeljek 9. avg. v meščanski šoli v Tržiču, občina Tržič pa v torek 10. avg. istotam. Naknadni pregled vojnih obveznikov bo dne 30. avg. v Ljubljani v Mestnem domu. Zaprisega rezervnih oficirjev in rekrutov bo v Kranju dne 6. avg. ob pol 11. uri pred župniščem, pregled opreme rezerv. oficirjev pa 4. avg.

— **Vojaške šole.** Razpisan je sprejem gojencev v vojno akademijo v Beogradu, podoficirsko strojno v Dženoviću, podof. strucno v Splitu, artiljerijsko v Čupriji ter inženjersko v Mariboru. Vse informacije se dobe pri pristojnih občinskih uradih.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 15. julija katoličani: Henrik, Vladimir.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Ideal: La Garçonne.
Kino Union: Njegova hčerkica je Peter.
Kino Šiška: Kralj gangsterjev.
Društvo »Tabor« predavanje dr. V. Knafelica »Goriški Slovenci« ob 20.30 v običajnih prostorih.
Jadranski pokal JSK Jadran - SK Ilirija ob 20.30 v kopališču Ilirije.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Izpod sita

Gospod urednik! Oni dan ste se s »Slovencem« pomenkovali o barvah velike Ljubljane. Mi se na barve ne razumemo in zato nismo mogli odločilno poseči v vajino debato. Tudi smo že pozabili, kakšne so svobodne, tajne volitve in zato ne vemo, kdo ima prav, vi ali »Slovenec«. Tam v Kopitarjevi ulici imajo že 10 let točno seštete glasove in pravijo, da so razdeljene volilne kroglice v Ljubljani takole: SLS 5671, SDS + SKS (JNS) 5273 in marksisti obeh strank 1397. Mi tem računarjem verjamemo in smo tudi mnenja, da je Ljubljana slovenska in katoliška, čeprav je tako velika.

V debati z gospodi iz Kopitarjeve ulice ste pa pozabili na nas in to vam zamerimo. Nas ni malo in tudi naša vojska nekaj pomeni, posebno odkar so nas tako modro razdelili v pasme in nas odlikovali z novimi taksami. Kadar bodo nove tajne in svobodne volitve, če sploh še kdaj bodo, se jih nameravamo udeležiti tudi mi. Takih volitev, kjer je treba dvigniti roko in izgovoriti ime kandidata, bi se seveda ne mogli udeležiti, ker nam manjkajo roke in primerni glasovi.

SOKOL

V nedeljo k Sokolu v Zgornji Šiški!

Sokol v Zgornji Šiški še deluje in prav v zadnjem času je delo agilnega društva zavzelo popoln razmah. O tem se bodo lahko prepričali v nedeljo 18. t. m. vsi člani in prijatelji sokolstva, kajti ta dan bo polagalo društvo svoj letni obračun. Kljub vsem težkočam, ki jih je bilo baš preteklo leto izredno mnogo (razni »prijatelji« sokolske ideje so napravili društvu ponovno občutno škodo: o tem zgovorno govore ponovne kraje večje množine desk, dragih žarnic, pokvarjeno in ukradeno orodje itd. in celo, česar človek ne bi verjel! onesnaženje telovadišča in prostorov) in je društveno blagajno občutno prizadelo, se je celokupno članstvo še bolj oprijelo dela in vedrih obrazov že kar nestrpno pričakuje dne, da more pokazati sad svojega trdega dela. — Zato bo 18. julij tako za vse članstvo kakor tudi za vso nacionalno javnost dan veselja, za nasprotnika sokolske ideje pa eden najbolj črnih dni, kajti letj so že z vso sigurnostjo oznanjali in obešali na veliki zvon razpad Sokola v Zg. Šiški. Toda Sokoli Zg. Šiške so trdno odločeni vztrajati pri započetem delu, kljub temu, da so navezani le na skromne dohodke članstva, ki pripada po večini uradniškemu, delavskemu in kmetiškemu stanu in da v njih sredi ni mecenov, ki bi mogli društvo gmotno podpreti.

Tam, kjer je bila še nedavno odurna in za ljudsko zdravje škrajno nevarna gramoznica zaradi številnih mlakuž, kjer so se zbirale jate komarjev in druga nesnaga, tam se danes dviga in beli lepo sokolsko telovadišče, delo žuljev naše sokolske mladine, toda prav tam se bo v doglednem času dvigal sokolski dom v ponos agilnih Sokolov in naše bele Ljubljane. Tu pa bodo črpali naši vrli Sokoli Zg. Šiške tudi novih moči za nadaljno delo za procvit sokolske ideje in za blagor naše ljubljene domovine. — Da se bo mogla ta idealna zamisel čim prej uresničiti, je dolžnost vsakega zavednega Sokola in Jugoslovana, da delo vrlih sokolskih bratov podpre in se sigurno odzove njihovemu vabilu v nedeljo 18. julija, kjer bodo na letnem telovadišču polagali svoj letni obračun. I. K.

*

— **Vaditeljski zbor Ljubljanskega Sokola** naznanja, da se v času počitnic vrši telovadba posameznih oddelkov, kakor sledi: v ponedeljkih in četrtkih članice od 19. do 20. ure, ženski naraščaj od 18. do 19. ure, ženska deca od 17. do 18. ure; v torkih in petkih, člani od 19. do 20. ure, moški naraščaj od 15. do 16. ure ter moška deca od 17. do 18. ure. Vadba vseh oddelkov se vrši na letnem telovadišču v Tivoliju, v primeru slabega vremena pa v telovadnici.

Recept po naključju

Nek newyorški zdravnik, ki piše zelo nečitljivo, je povabil nekega dne pismeno svojega prijatelja in pacienta na obed. Iz navade je načečkal nekaj nečitljivih besed in čačk na listek bloka, ki ga rabi za recepte in ga poslal prijatelju. Na dan obeda je pa zdravnik zaman čakal prijatelja. Povabljenec ni prišel na obed in tudi opravičil se ni. Ko ga je zdravnik čez nekaj dni srečal na ulici in ga vprašal, ali je dobil njegovo pismo, mu je prijatelj odgovoril:

— Dobil sem pismo, toda v njem je bil samo recept. Takoj sem odnesel vaš recept v lekarno in odkar jemljem predpisane praške, se počutim mnogo bolje.

DNEVNE VESTI

— **Izplačevanje starih vlog v Mestni hranilnici ljubljanski.** Mestna hranilnica ljubljanska bo od danes vse stare vloge, ki 31. decembra 1936 niso presegale zneska 20 tisoč din, izplačevala v gotovini oziroma jih prenesla na novo vlogo, ki je vedno izplačljiva brez vsake omejitve.

— **Iz državne službe.** Imenovana sta zvaničnik higienskega zavoda v Ljubljani Jože Košir za zdravstvenega pomočnika in Robert Sadnek upravno pisarniški uradnik pri sreskem načelstvu v Dravogradu na dosedanjih službenih mestih. Za policijske stražnike pripravnike v III. skupini zvaničnikov pri predstojništvu mestne policije v Mariboru so imenovani: Vid Bohinc, Matevž Ekart, Gaiser Alojz, Grobler Jožef, Kružovnik Rudolf, Jesih Ivan, Kastelic Maks, Kelenc Jožef, Lah Jakob, Lipovec Ignac in Meglič Ludvik.

— **Iz banovinske službe.** Za banovinskega višjega katastrskega geometra pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani je imenovan banovinski katastrski geometer Ivan Batagelj; v banovisko službo sta sprejeti sestra pomočnica dnevničarka zdravstvenega doma v Lukovici Alojzija Bezenšek in sestra pomočnica dnevničarka šolske poliklinike na Rakeku Zenica Bučar, obe kot uradniški pripravnici; po službeni potrebi je premeščen banovinski cestni nadzornik Emil Bižal od sreskega cestnega odbora Brežice k sreskemu cestnemu odboru Šmarje pri Jelšah.

KINO UNION
TEL. 22-21

Danes poslednjič!
TRAUDL STARK, čudovito dunajsko dete v svoji filmski veseloigri
NJEGOVA HČERKICA JE PETER
Paul Hörbiger Carl Ludvig Diehl

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

— **Kongres zdravnikov Rockefellerjeve ustanove.** 27. in 28. t. m. bo v Dubrovniku kongres zdravnikov Rockefellerjeve ustanove v Evropi. Predsedoval mu bo predsednik Rockfellerjeve ustanove za Balkan dr. Hackett, ki živi stalno v Rimu. Za kongres vlada tudi med našimi zdravniki veliko zanimanje.

— **Naša udeležba na mednarodnem kongresu pedagogov v Parizu.** V okviru svetovne razstave v Parizu bo od 23. do 31. t. m. mednarodni pedagoški kongres. Naše prosvetno ministrstvo se strinja s predlogom, da bi se udeležili tega kongresa tudi naše učiteljice in učitelji, med katerimi vlada zanj veliko zanimanje. Iz Beograda naj bi vozil v Pariz in nazaj poseben vlak, namenjen izključno našim udeležencem pedagoškega kongresa. Učitelji in učiteljice, ki bi se hotele udeležiti kongresa, naj sporoče to prosvetnemu oddelku do 18. t. m. Poseben vlak v Pariz bo vozil, če bo dovolj prijav.

Športnik
pije ROGAŠKO SLATINO, ker mu očuva svežost in prožnost telesa.
Rogaška Slatina

— **Javni lokali v Beogradu brez godbe.** Lastniki javnih lokalov v Beogradu so imeli včeraj širšo konferenco, na kateri so sklenili, da od danes naprej v nobenem javnem lokalu ne bo več igrala godba. Beograjska sekcija Centralne zadruge jugoslovenskih avtorjev je pa imela včeraj sestanek članov avtorjev, ki niso člani UJME. Sklenjeno je bilo, da dovolijo avtorji brezplačno izvajati svoja dela po vseh kavarnah do preklica, dokler ne bodo rešena vsa vprašanja avtorskopravne zaščite. S tem hočejo pomagati godbenikom, ki bi ostali sicer brez zaslužka.

— **Izpremembe in dopolnitve uredbe o medicinskih fakultetah.** Prosvetni minister je izpremenil in dopolnil uredbo o medicinskih fakultetah. Glavna izprememba prinaša omiljenje odredbe o polaganju izpito. Namesto 33 glavnih in obveznih predmetov se uvede po novi uredbi 38 obveznih predmetov. Slušateljem medicine je olajšano polaganje izpitov tako, da lahko po dovršenem drugem semestru polagajo izpite v vseh treh izpitnih rokih, ne pa samo v junijskem, kakor je bilo doslej. Kdor do konca oktoberskega roka ne položi izpita vsaj iz dveh od treh predmetov, se ne more vpisati v tretji semester. Če kandidat položi izpit samo iz enega predmeta se lahko vpiše v tretji semester samo pogojno s tem, da se mu ta prizna, če položi izpit ob koncu tretjega semestra.

— **Olajšave za naše avtomobiliste v Avstriji.** Da olajša avtomobilski promet s sosednimi državami je Avstrija sklenila, da v bodoče avtomobilistom iz sosednih držav ne bodo več potrebna mednarodna dovoljenja in triptiki, temveč bo zadostovalo, da bo avtomobil v redu prijavljen oblastem države, iz katere prihaja in opremljen z vsemi znaki. Če dokumenti niso pisani v nemščini, je treba preskrbeti uraden prevod, potrjen od avstrijskega konnzulata ali od avstrijskega notarja.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine št. 56 z dne 14. t. m. objavlja navodila za sestavo občinskih proračunov za proračunsko leto 1938-39, naredbo o izpremembi postavk 9., 10. in 12. v II. delu nevarnostne tabele, predpisane z naredbo o določitvi nevarnostne tabele za zavarovanje za nezgode in o postopku pri uvrščanju obratov v nevarnostne razrede in nevarnostne odstotke, popravek o tolmačenju odst. (2) čl. 17. uredbe o zaščiti denarnih zavodov ni njih upnikov II. št. 3314-K. iz l. 1936, razveljavitev pojasnila o tolmačenju in uporabi §§ 5. in 6. zakona o samoupravnih cestah in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin o l. 1937-38.

Obletnica otvoritve in blagoslovitve Doma na Komni bo v nedeljo dne 18. julija t. l. V soboto zvečer bo dom lepo razsvetljen. Planinci in še posebej prijatelji Komne so pripravili za soboto velik kres. Dom na Komni še ni polno zaseden in imajo planinci najlepšo priliko, da ob obletnici obiščejo Dom na Komni. Ako bo prijavljeno večje število izletnikov, bo avtobus za zmerno ceno vozil do Savice. Od Savice naprej je samo še dve uri udobne hoje.

— **Živalske kužne bolezni v dravski banovini.** Po stanju z dne 25. junija je bila v dravski banovini steklina na 11 dvorcih in v 1 primeru, svinjska kuga na 72, svinjska rdečica na 57, garje na 4, omrkavost na 1, šuštavec na 2, perutninska kolera na 1 in kuga čebelne zalege na 1.

— **Slovenske operne predstave v Rogaški Slatini.** Kakor lansko sezono, bo v Rogaški Slatini tudi letos gostovala ljubljanska opera, ki bo v soboto, 17. julija, v veliki dvorani zdraviliškega zvočnega kina uprizorila »Seviljskega brivca«, v nedeljo 18. julija pa »Madame Butterfly«. Obe operi bo prenašala tudi ljubljanska radijska postaja. Zasedba vlog bo prav takšna, kakor je običajno v Ljubljani, sodeloval bo zdraviliški orkester, ki je sestavljen iz samih članov ljubljanskega opernega orkestra, dirigiral pa bo operni kapelnik A. Neffat, ki je gostom Rogaške Slatine znan še od lanskega leta. Začetek predstav bo ob 20.30, cene sedežem pa so od 8 do 30 din. Na obe predstavi opozarjamo prav posebno tudi vse ljubitelje gledališke in posebno operne umetnosti iz okolice Rogaške Slatine, ki si sedeže lahko rezervirajo tudi pismeno pri biljetarnici Putnika v Rogaški Slatini.

— **Izšla je julijska številka** mednarodne tujsko-prometne revije (v esperantu) »Nia vizagoj«, ki jo urejuje književnik Damjan Vahen in je posvečena Trbovljam; vsebuje zapiske iz verzov Kozarja »Trbovlje«, članek Franja Žibreta »Trbovlje — dolina črnega dijamanta, nadaljevanje članka Dore Žvanove o Vintgarju, Medvedovo pesem v prevodu Petra Golobiča »Jutranji pozdrav«, o »Jugoslovenski reviji« nadaljevanje in konec Asterjeve razprave o Slovenskih znamkah, poročilo o Jug. kat. E-ligi, poročila o esperantskem pokretu v Novi Zelandiji in Madžarski, na prvi strani ovitka pa prinaša sliko mladinskega pevskega zbora »Trboveljski slavček«. Prihodnja številka, ki izide 4. avgusta pa bo posvečena SPD in bo obsegala 20 strani.

— **Boč vas vabi.** Podružnici SPD v Rogaški Slatini in v Poljčanah priredita v nedeljo, 18. t. m., zdaj že tradicionalno veliko planinsko rajanje na Boču pri Sv. Miklavžu. Ob 10. uri bo najprej slovesna sv. maša, ki jo bo daroval društveni častni predsednik, bočki župnik g. Cilenšek, takoj zatem pa bo slavnostna seja odborov obeh podružnic. Popoldne je na sporedu veselo rajanje ob zvokih priznane zdraviliške godbe iz Rogaške Slatine, naposled pa bo sledila izvolitev kraljice Boča. V posebnih šotorih bo pripravljeno vse, kar si želе planinska in dolinska srca. Čisti dobiček je namenjen zgradbi planinskega doma na Boču. Pridite vsi, ki ste radi dobre volje. Očanec Boč vas vabi in pričakuje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, precej toplo vreme. Včeraj je znašala temperatura v Splitu 30, v Mariboru 27, v Beogradu in Skoplju 26, v Sarajevu 25, v Zagrebu 24, v Ljubljani 24.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762.3, temperatura je znašala 17.

— **Hudi psi in nesreče.** Posestnikovega sina Pavla Finca iz Kozleveca pri Višnji gori, je včeraj popoldne ugriznil pes v levo nogo in mu jo pod kolenom razmesaril. Fanta so morali prepeljati v bolnico. Hud pes je včeraj popadel tudi 51letnega krošnjarja Ivana Čermelja iz Most in sicer na Polianski cesti. Ugriznil ga je v levo roko in nogo. Tudi Čermelj je moral iskati pomoči v bolnici. — Matilda Masterlova iz Hrušice nad Jesenicami je včeraj nabirala na Možaklji maline. Naenkrat pa se je nad njo sprožila večja skala, ki jo je podrla in ji hudo poškodovala desno nogo. — Tesarskemu pomočniku Jožetu Terseglavu na Jesenicah je padla na nogo ležka vinla in mu jo zlomila. Zidarski pomočnik Rafael Jakin, stanujoč v Florjanski ulici 3, se je včeraj odpeljal s kolesom na Gorenjsko. V Radovljici pa je na klancu tako nesrečno padel, da se je pobil po obrazu in si izbil tudi nekaj zob. 9letni sinček blagajnika Stanko Spajner stanujoč na Grajski planoti pa je snoči vtaknil roko v stroj za ravnanje žime, ki mu jo je težje poškodoval.

— **Pobegnila, ko so jo spremljali v bolnico.** Oni dan so spremljevalci privedli v ljubljansko bolnico 53-letno duševno bolno Marijo Žibertovo iz Pristave obč. Planina pri Sevnici. Žibertovi pa, ki ni hotela v bolnico, se je posrečilo v Ljubljani spremljevalcem pobegniti in se jim je na cesti izgubila v gneči. Kam je ženska odšla, še niso mogli ugotoviti, najbrž pa se je zatekla na deželo. Žibertova je srednje postave in nosi preko desnega očesa belo obvezo.

— **Pogrešan poštni služitelj.** Poštni služitelj na Jesenicah, 32-letni France Železnik je že 2. t. m. dopoldne odšel z doma na Jesenicah. Pod gozdom 4 in se še ni vrnil. Železnik se je odpeljal s kolesom. Ker je bil nekaj dni pred odhodom nekam potrt, si je morda končal življenje, izključeno pa ni, da se mu je pripetila nesreča. Železnik je srednje močne postave, kostanjevih las okroglega obraza in je bil nosil pred odhodom civilno obleko.

— **73 krav poginilo od stekline.** Iz Osijeka poročajo, da se je pojavila v Novem Čepinu steklina med govejo živino. Zagrebška veterinarska fakulteta je takoj ukrenila vse potrebno, da se nevarna bolezen zajezi. 73 krav je že poginilo. Prizadetih je 65 kmetov, ki so utrpeli nad 250.000 din škode.

— **Polaganje tračnic na progi Varaždin—Koprivnica.** V soboto so začeli polagati tračnice in prage na novi železniški progi Varaždin—Koprivnica. Kredit za polaganje tira znaša 6.000.000 din.

— **Z voza je padla in se ubila.** Včeraj se je pripeljala v Zagreb k zobozdravniku 20-letna kmetica Katica Jurin iz Markuševca. V mestu so se pa splašili konji. Kmetica je padla z voza in udarila z glavo tako močna ob tla, da ji je počila lobanja. Za njo se je vozil njen mož Vid, ki je jel klicati na pomoč, toda nihče se ni zmenil za nesrečno kmetico. Ležala je nekaj časa na cesti onesveščena in še predno je prispel rešilni voz je izdihnila.

— **Ubili so ga, ko se je vrnil s sejma.** Kmet Aleksa Buha v vasi Domerke je prodal v torek na sejmu v Gackem vola, in ko se je vrnil z denarjem domov, so ga napadli roparji in ga ubili, njegovo hišo pa zažgali. Predno so prihiteli sosedje, je bila hiša že v plamenih tako, da je niso mogli rešiti.

OBREKOVANJE

— Draga hčerka, ljudje govore, da te je Albert vzel samo zato, da bi mogel poravnati svoje dolgove.

— To je grdo obrekovanje. Albertu niti v sanjah ne pride na misel, da bi poravnal dolgove.

Iz Ljubljane

—lj **Obletnica letalske katastrofe na Golovcu.** Danes je minilo leto dni, odkar se je pripetila druga strašna letalska nesreča v neposredni okolici Ljubljane. Lani 15. julija ob 5.30 je nad takozvanim Cerkvenim borštom pri Spodnji Hrušici, enem zadnjih obronkov golovškega hribovja, proti Zalogu, treščilo na tla potniško letalo redne zračne zveze na progi Ljubljana — Sušak. Katastrofa je zahtevala 7 žrtev. Ubili so se pilot Mihajlo Jarošenko in telegrafist Tomo Anušič ter potniki učiteljica Stana Kantetova z Barja, učiteljici Tilka Pivkova iz Čateža pri Veliki Loki, berlinski znanstvenik dr. Wilhelm Hom in njegova tajnica gdč. Anny Bruglacher. — Čeprav je bila ta katastrofa silen udarec za naše mlado civilno letalstvo, vendar ni zavrla plodonosnega dela pionirjev našega letalstva, ki so šli s podvojeno silo na delo. Spet vidimo srebrna krila naših potniških letal v zraku. Brez strahu vstopajo dan za dnem potniki v naša letala, zavedajoč se, da so izročeni varnim rokam preizkušenih pilotov.

—lj **Hotel »Slon« bodo vendar začeli podirati.** Kratko smo že poročali, da je zidanje novega hotela, prevzela Stavbna družba. Delavci že podirajo dvoriščno poslopje, kmalu pa se bodo spravili tudi nad obcestno krilo. V ta namen so včeraj popoldne že začrtali na Tyrševi cesti hodnik za pešce. Stavbišče bo ograjeno in ograja bo odmaknjena od starega poslopja tako, da bo na notranji strani ves hodnik. Zato pa bodo morali pešci dobiti začasno hodnik na cesti. Vozniki bodo morali upoštevati ta hodnik prav tako, kakor če bi bil stalen, zato pa bo označen z belima črtama. Ljubljančanom so te črte včeraj delale velike preglavice in nekateri so mislili, da gre zopet za uvajanje prometnega reda na naših cestah.

—lj **Kaj pa pomenijo ti drogovi?** Ljubljančani so se davi vpraševali, kaj pomenijo močni litoželezni drogovi, ki so jih postavili ob hotelu »Slon«. Tudi ti drogovi so v zvezi s podiranjem starega hotela, toda niso jih postavili morda za ograjo ali za oder. Električni tramvajski vod je zdaj namreč pritrjen na hotelskem poslopju, zato ga bodo morali začasno pritrditi na železne nosilce, dokler ne bo sezidano novo poslopje.

—lj **Med mesarskimi pomočniki in mojstri ni prišlo do sporazuma.** Organizirani mesarski pomočniki si prizadevajo že od lani, da bi sklenili z delodajalci kolektivno pogodbo. Po novi uredbi o mininalnih mezdah, sklepanju kolektivnih pogodb, pomirjenju in razsodništvu je kompetentno skleniti kolektivno pogodbo z delavsko organizacijo prisilno združenje mesarskih mojstrov. Delavska strokovna organizacija pa ni mogla doseči pri združenju, da bi se začelo pogajati z njo o sklenitvi kolektivne pogodbe, zato je po Delavski zbornici zaprosila mestno poglavarstvo, da bi posredovalo med delodajalci in delavci kakor predpisuje nova uredba. Pri prvi obravnavi, ki jo je sklicalo mestno poglavarstvo na magistratu, so zastopniki delodajalske organizacije izjavili, da med mesarskimi pomočniki in mojstri sploh ni bilo spora ter da zaradi tega mestno poglavarstvo ni kompetentno sklicevati obravnave. Kolektivne pogodbe ne bodo sklepali, ker je članstvo združenja proti sklenitvi. Na prvi obravnavi torej ni bil dosežen sporazum in mestno poglavarstvo je sklicalo včeraj popoldne na magistratu drugo in zadnjo obravnavo. Do sporazuma ni prišlo, ker združenje vztraja na stališču, ki ga je zavzelo pri prvi obravnavi. Zastopnik združenja je izjavil, da mojstri ostanejo pri besedi, pa naj počno pomočniki karkoli — tudi stavko bodo preboleli —, zastopnik delavcev je pa izrazil obžalovanje, da ni prišlo do sporazuma in da si organizacija pridržuje pravico do nadaljnjih ukrepov v zaščito delavskih interesov.

—lj **Tudi pleskarji in soboslikarji v mezdnem gibanju.** Pleskarski in soboslikarski pomočniki so organizirani v Zvezi lesnih delavcev. Njihova organizacija vodi že delj časa boj za sklenitev nove kolektivne pogodbe ter izboljšanje delovnih pogojev. Med delodajalci in delavsko organizacijo pa ni prišlo zlepa do mirne poravnave, zato je prevzela posredovanje oblast, in sicer mestno poglavarstvo. Včeraj popoldne je bila druga obravnava med zastopniki delavstva in delodajalci na magistratu. Na prvi obravnavi so bili slabi izgledi za mirno poravnavo, včeraj je pa vendar prišlo do pogajanj, ki bodo danes popoldne končana.

—lj **70 ameriških godbenikov** bo koncertiralo v Ljubljani v sredo 21. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Orkester, ki ga vodi dirigent Lesinski, ustanovil pa ga je P. Lah, oba gospoda sta namreč doma iz Poljske, je na veliki evropski koncertni turneji preko Francije, Italije, Avstrije in Jugoslavije, Češkoslovaške, Nemške Poljske in Belgije, odkoder se sredi avgusta vrne zopet v Ameriko. Spored izredno zanimivega koncertnega večera priobčimo v prihodnjih dneh.

—lj **Letovalke Jadranske straže** se vrnejo z obmorske kolonije v Kraljevici v nedeljo 18. t. m. ob 13.18 uri v Ljubljano glavni kolodvor. Starši naj deklice istotam počakajo. Oblastni odbor Jadranske straže, Ljubljana.

—lj **Tatvine.** Iz gostilniške kuhinje na Sv. Petra cesti je v torek ponoči odnesel tat 4800 din vreden pisalni stroj znamke »Underwood«, 4 zaklane kokoši, pol litra vermuta in 400 din. Oškodovanka je gostilničarka Tinca Grošljeva, ki je prijavila, da ji je tat napravil 5370 din škode. — Izpred stavbe ing. Ledla na Tyrševi cesti je nekdo odpeljal štirikolesni ročni voziček, vreden 500 din. Tatvine na novih stavbah so sploh precej pogoste. Tako je tudi s stavbe ing. Koblarja na Tyrševi cesti odnesel nekdo 10 svinčenih cevi, vrednih 600 din. Oškodovan je kleparski mojster Josip Mihelič. — Drzen tat se je spravil v torek ponoči celo nad poljsko vodno črpalko na vrtu gostilničarja Franceta Kramarja na Glincah in mu jo odnesel, lastnika je oškodoval za 400 din. — V stanovanje Marije Vilfanove se je splazil v nedeljo popoldne nek brezposelnež in ji ukradel rjav svilen plašč, vreden 300 din. Iz stanovanja Marije Rožančeve v Rožni dolini pa je nekdo ukradel delavki tobačne tovarne Frančiški Kenkovi 150 din vredno, pokromano zapestno uro.

—lj **V nedeljo gremo vsi na vrtno prireditev »Tabora« pred bivšim hotelom »Tivoli«.** Sodeluje godba »Zarja«. Vstopnina samo 5 din. Čisti dobiček v socialne namene.

—lj **Zobozdravnik dr. Rodošekegg** ne bo ordinaral do konca avgusta.

—lj **Kopalne obleke, Karničnik,** Nebotičnik.

Grobarja sta umorila

Na bulvarju v Cannes je ustavila izmozgana pijana ženska v ponedeljek redarja Mallerja in mu povedala, da je zadavila grobarja Paolina. Ženska je bila čisto mirna in redar, ki jo je poznal in vedel, da ni čisto pri zdravi pameti in da ga rada pije, je mislil, da se ji pod vplivom alkohola meša, ženska je mirno odšla. Pozneje se je pa redarju zazdelo, da bi utegnilo biti na tem kaj resnice in odšel je k nji na dom. Ruska emigrantka Natalija Berger, ki ve o sebi samo še ime in letnico rojstva, je stanovala v Cannes v okraju siromakov skupaj z Estoncem Huenom Hoyningenom, bivšim častnikom bele armade in baronom. Stanovala sta v brlogu, ki komaj zasluži ime stanovanje.

Hyoningen je začel pijančevati in sčasoma je propadel kakor njegova družica. K njima je zahajal grobar Pavel Mariangelani, ki je mnogo zaslužil, pa tudi mnogo zapil. Bil je orjaške postave in močno podoben baskiškemu rokoborcu Paolinu. Zato so ga klicali znanci Paolino. In njega je našel redar v podzemnem brlogu umorjenega. Ta čas se je vrnil Hoyningen pijan tako, da ni mogel redarju ničesar povedati. Vse kaže, da so se vsi trije v brlogu napili denaturiranega špirita in ko so bili pošteno pijani, so se najbrž zaradi ljubosumnosti sprli in stepli. Hoyningen in njegova družica sta grobarja ubila.

Priče so potrdile, da je Paolino često zahajal k Bergerjevi v brlog v napol porušeni hiši, ki so jo ponosno nazivali vila »Mimosa«. S popivanjem se je začelo in med popivanjem je Paolino umrl tragične smrti. Na njegovem truplu so se poznali znaki srdite borbe. Natalija Bergerjeva je brez sledu izginila in policija jo pridno išče.

RAZTRESENOST

Nekemu uglednemu gospodu se je pripetila neprijetnost. Povabljen je bil na gostijo in ko je začel jesti juho, je pozabil, da ni doma. Okrog sedeče gospode je imel za svoje goste. Kar je vstal in dejal: Oprostite, gospoda, da danes juha ni dobra, moje žene namreč ni doma.

Divna polt
brez videza „olepšavanja"

NOV „NA ZRAKU PREVETRENI" PUDER,
NEVIDEN NA KOŽI

Sveža očarljiva lepota — brez sledu olepšavanja. Puder je tako fin in lahak, da je na koži neviden in da nihče ne bi niti mislil, da vse to ni Vaša lastna naravna lepota. Skrivnost je v novem senzacionalnem načinu »vetrenja na zraku«, po katerem se izdeluje pravi puder Tokalon. Desetkrat je finejši in lažji, kakor si je doslej sploh kdo mogel misliti. Poizkusite še danes »na zraku prevetreni« puder Tokalon. Čeprav bi ves dan delali v uradu, v trgovini ali doma, Vaš obraz ne bo nikdar videti poten in blesteč. Če bi tudi vso noč plesali, polt Vam ostane sveža in krasna. Potrudite se tudi Vi čimprej, da dobite divno očarljivo trajno polt, ki jo more dati samo puder Tokalon.

človeško telo se izpreminja

Glave in noge postajajo večje — Kakšen bo človek leta 2000?

Združenje klobučarjev v Londonu je imelo nedavno občni zbor, na katerem je obravnavalo najprej vprašanje tarif in druge tekoče zadeve, potem je pa prišla na vrsto debata o statističnih podatkih, kar je spravilo vse prisotne klobučarje iz ravnotežja. V zadnjih 8 mesecih so izmerili v Angliji okrog 15.000 človeških glav, da bi izračunali standardno velikost glave, na katero se je treba ozirati pri izdelavi klobukov. Izkazalo se je, da je treba najpogostejšo obliko klobuka št. 7 povečati za poldrug centimeter. Predsednik združenja je izjavil: »V zadnjih dveh letih smo povsod ugotovili, da se človeške glave širijo. Prej smo prodajali klobuke od št. 6½, zdaj pa ta velikost sploh ne gre več v promet, ljudje kupujejo klobuke od št. 7½. Kaj pomeni to?

Lajik si bo morda pojasnil to kaj lahko, češ, ljudje nosijo zdaj klobuke drugače, kakor so jih nosili prej. Končno je pa vse podrejeno modi in to je morda krivo, da nosijo ljudje zdaj večje klobuke. Prof. dr. F. H. Parsons z antropološkega oddelka bolnice sv. Tomaža v Londonu pa misli drugače. Že več let opazujem znatno povečanje prostora med ušesno odprtino in temenom glave, pravi dr. Parsons. Povprečna mera se je pa še bolj izpremenila, če primerjam velikost glav svojih najboljših študentov pred 10 in 20 leti s sedanjimi. Vse kaže, da postaja človeška glava širša in višja.

Tudi tovarnarji čevljev so ugotovili, da postajajo ženske noge daljše in širše kakor so bile pred 10 leti. Ženski čevlji št. 36, nekoč ponos elegantnih žensk, so skoraj izginili iz prometa večine evropskih držav in tudi v Ameriki. Celo povprečna velikost, za katero je dolgo veljala št. 37, se vedno bolj pomika k št. 38 do 38½. In tudi tu ni odgovorna moda, ker gre zopet za izrazito fiziološke izpremembe. O podobnih izpremembah govori tudi oblačilna industrija zlasti pri otroških oblekah. V zadnjih 4 — 5 letih je treba računati s čisto drugačnimi merami za deklice in dečke kakor pred 10 leti. Otroci so večji, toda bolj sloki. Zanimivo je pa, da je pri dojenčkih nasprotno. Pri odraslih postajajo večje glave in noge, dečki in deklice od 6 do 12 let so višjih postav, dojenčki imajo tudi večje glave in ude, dočim se okostje v splošnem krči.

Znanost pravi k temu, da nastajajo v zadnjih 10 letih izpremembe v proporcijah človeškega okostja. Učenjaki domnevajo, da se je zadnja leta bistveno izpemenila prehrana človeka, da je posvečena večja pozornost vitaminom in zato so nastale izpremembe v žlezah, ki do gotove dobe regulirajo rast telesa. Razen tega nastane po določeni dobi intenzivnejše delovanje žlez, ki vplivajo na delovanje možganov. Kakšen bo človek okrog leta 2000? Ali bo imel veliko glavo, roke in noge, telo pa majhno?

Moderna veda o hormonih je že tako napredovala, da bo lahko preprečila večje izpremembe v človeškem organizmu. Zato se nam ni treba bati, da bodoči človek ne bo imel zob in las, čeprav so učenjaki ugotovili nagnjenje telesa k temu, da bi postali zobje sčasoma odveč. Potem bi izgubili tudi lase, kajti med zobmi in lasmi obstoja neka posebna, še ne dognana zveza. Tudi tu poseže najbrž vmes veda o hormonih, ki preprečuje z injekcijami izpadanje las in zob. Veda naj bi torej obvarovala človeka usode, da ne bo hodil v letu 2000 po svetu kot strašilo brez zob in brez las, seveda če to takrat ne bo pomenilo ideala lepote.

Najdaljši poljub

Amerika je dežela rekordov in ko človek že misli, da se ne bo našel noben nov rekord več, se pojavi zopet nov rekord in svet zopet govori samo o Američanih. To pot gre za vesel rekord, zelo zapeljiv posebno v očeh zaljubljencev. Gre za rekord hollywoodskih filmskih igralcev, za dolg, menda najdaljši poljub. Padlo je vprašanje, kdo bo odnesel rekord v najdaljšem poljubu.

Da je tudi v Hollywoodu mnogo ljudi, ki se radi poljubujejo, je pokazal naval na vse filmske atelje. In ravnatelji filmske produkcije so morali mirno gledati neskončno poljubljanje in sicer samo zato, ker je bil ta prizor v filmskem rokopisu. Ni pa bilo predpisano samo trajno, temveč tudi vroče poljubljanje. Nastalo je pravo tekmovanje v poljubljanju in zmagala sta končno Gilbert Roland in Dorothy Lamourova. Njun poljub je trajal 78 minut in ponoviti sta ga morala za film »Last train from Madrid« Zadnji vlak iz Madrida).

Socijalne težave s pariško razstavo

Francoski ministrski predsednik Chautemps je sprejel oni dan delegacijo osrednje zveze hotelskih in živalskih podjetij. Apeliral je na delegate, naj pristanejo v interesu mednarodne pariške razstave in vse Francije na kompromisna pogajanja in naj nikar ne zapirajo ob sobotah svojih podjetij. Delegacija je odgovorila, da je pripravljena proučiti vsak pameten predlog, ki bi šel za tem, da se ugodi zahtevam uslužbencev.

Strokovna zveza uslužbencev hotelskih in živilskih podjetij izjavlja, da vztraja na svoji zahtevi, da mora veljati tudi za to kategorijo v vsem obsegu zakon o 40-urnem delovnem tednu. Zveza uslužbencev opozarja na to, da hočejo lastniki hotelskih in živilskih podjetij, ki so proti 40-urnemu delovnemu tednu, delati samo težave vladi.

Bela lastovka

V predmestju Brna živi rodbina Novotny in na verandi njene hiše že več let gnezdijo lastovke. V ponedeljek zvečer je bilo okrog gnezda izredno živahno. Stari lastovki sta srdito letali okrog gnezda in se zaletavali vanj, kakor da sedi v njem vsiljivec. Ko se le nista hoteli pomiriti, je pristavila gospodinja lestvo k steni in sla pogledat, kaj je v gnezdu. Lahko si mislimo njeno presenečenje, ko je zagledala v gnezdu čisto belo lastovko. Lastovka ima rdeče oči, kar je tipičen pojav albinizma.

Albinizem se pojavlja pri ptičah redko, vendar pa ni izključen. Bela lastovka je velika redkost in niti Brehm je ne omenja. Dolgo pa ne bo uživala svobode, ker jo bodo obsodile na smrt lastovke same, ki takih izjem med seboj ne trpe. V kletki je pa težko držati lastovko, ker potrebuje žive žuželke. Morda bi jo ohranili pri življenju v živalskem vrtu.

Opere in nebotičniki

Stroški za zgraditev poslopja Metropolitan opere v New Yorku, ki velja ali je vsaj ob ustanovitvi veljala za najrazkošnejše gledališče na svetu, so znašali 6.000.000 dolarjev. Slovečo londonsko opero Covent Garden pa cenijo zdaj samo na 2,000.000 dolarjev. Te cene so zanimive, če jih primerjamo s stroški za zgradbe nebotičnikov. Trije najmlajši newyorški nebotičniki Metropolitan Life, Equitable Building in Empire State Building so veljali vsak 28 do 30 milijonov dolarjev. To so trije nebotičniki iz najnovejšega časa, kajti prvi, ki je bil zgrajen v New Yorku, Woolworth Building, je veljal samo 9.000.000 dolarjev.

Po zadnjih vesteh iz Amerike ne kaže več graditi nebotičnikov, ker so mnogi poslovni lokali pa tudi stanovanja v njih prazna. Kakor pri nas tako beže tudi v Ameriki ljudje iz okrajev Divjega prometa v vile med vrtove [illegible] svežem zraku lahko odpeljejo od nas [illegible] tempa modernega velemestnega življenja.

Obujemo udobno in elegantno celo družino za 137.- dinarjev

19.-

45302-4403

Obutev za vsako priliko in za vsak žep. Za delo na polju in v hiši, za pešhojo, Vas bo oskrbela preko celega poletja najboljše in najcenejše. Cena jim je od 15.— do 25.— Din.

25.-

44244-4841

Za dečke nenadoknadljivi letni čevlji iz močnega platna rjave barve z elastičnim gumijastim podplatom. Otroški Din 15.— in 25.—, Moški Din 29.—.

59.-

1125-9621

Elegantni in lahki damski čevlji iz čvrstega svilenastega Lido platna z okraskom od plavega antilopa in z usnjenim podplatom stanejo Din 59.—

49.-

68895-8195

Čeveljčki za lepe dneve za vsako lahko letno obleko iz močnega lanenega platna drap barve z belim obšitkom in s polvisoko peto Din 49.—

29.-

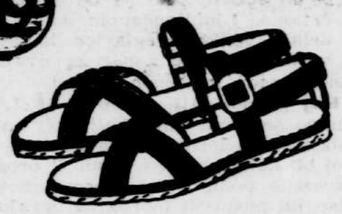

45844-4400

Za dečke najboljša obutev za poletje na boso nogo. Močne sandale iz platna z elastičnim gumijastim podplatom. Moški Din 35.—

69.-

4975-36547

Čvrsti in lahki troter čevljčki iz boksa z usnjenim podplatom, nizko peto, ki se zapenjajo s špango. Stanejo samo 69.— Din.

69.-

Din 137.—

1327-2880

Lahki in udobni čevlji iz sivega platna z okraski iz laka in z usnjenim podplatom Din 69.—

79.-

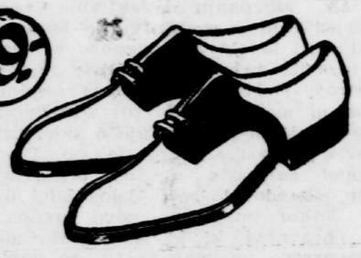

Elegantni čevlji za vsako letno obleko iz belega platna, kombinirani z rjavim boksom in usnjatim podplatom. Din 79.—

Bata

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1.—, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

BURET

lister in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceneno

PRESKER,
Sv. Petra cesta 14

KLIŠEJE
ENO- IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Inserirajte v našem listu!!

PERZIJSKE PREPROGE

in še druge starinske vrednosti nudim po neobičajno solidni ceni. Ogled vsak dan, od 10. do 12 in od 16. do 19. ure v Beethovnovi ulici, II. nadstropje, vrata št. 22.

ORIENT-KARPET

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA
KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Sonce stoji v znamenju NIVEE!

To pomenja: krasno vreme, da more porjaveti Vaša koža, ki ste jo okrepili z NIVEO. Izkoristite čim bolj sonce, izkoristite pa tudi čim bolj NIVEO! Ni boljše kombinacije kakor sonce in NIVEA, in sicer za Vaše zdravje, za krasno rjavo barvo in tudi... za Vašo denarnico, kajti...

NIVEA je vendar tako poceni!

Andre Armandy: 38

Princesa Symianova

Roman

Plesalka se je plaho ozrla in zašepetala tiho:

— Vprašajte Denikinove, Vranglove in druge ljudi. Videli so jo v Daghestanu, na Krimu, na Estonskem, v Georgiji, kjer so Rusi pozneje tonili v krvavem morju potlačenih uporov. Bila je v Ženevi, ko je eden izmed naših tam storil maščevalno dejanje.

— Ali je bela ali rdeča?

— To se ne ve... Sicer so pa stvari, o katerih človek ne sme nikjer govoriti, če je emigrant.

— In vendar, ko ste bežali iz Rusije...

— Tam pustimo vedno tega ali onega sorodnika... Nekoga, ki more služiti za talca.

— Ali jo smatrate za provokaterko?

— Tega nisem trdila, — je ugovarjala plesalka z grozo. — Zakaj mi polagate v usta besede, ki jih nisem izgovorila?

— Vse kaže, da se je zelo bojite, — je dejal Brancelin.

— Človek nikoli ne ve. Govori z nami tako malo, v družbo ne zahaja. Med emigranti je znana pod imenom »Satanček«.

— Satanček?

Robert male Rusinje ni več poslušal. Ime Satanček ga je poneslo daleč od sedanjosti, na obalo v Mon Marinu, kjer je nekoč starka...

— Starka!

Spomin na princeso iz »Tisoč in ene noči« je obledel pred spominom tako daleč in tako blizu. Ta spomin je prenesel tistega Brancelina v sedanjost... Staša!...

... Gospod de Brancelin? Gospod?...

Brancelin se je zdrznil.

— Kako daleč ste se zasanjali...

Priznal je:

— Da, zelo daleč.

Mala Rusinja je izpraznila čašo vina.

— Zdaj se pa moram posloviti, — je dejala težkega srca. — Plačana sem zato, da sem tu in odplesati moram še en ples. Hvala!

Skromno je povesila oči in pripomnila:

— Če bi vas kdaj zanesla pot v »Sobašnik«, me bo zelo veselilo, če se bova zopet videla...

In vsa zardela mu je še dejala:

— Vsak dan sem prosta od štirih zjutraj...

Poslala mu je z roko poljub, potem je pa plaho odhitela.

Robert je ostal sam in ni imel poguma, da bi še ostal na cvetličnem prazniku. Primerjanje sedanjosti s preteklostjo, ime »Satanček« iz plesalkinih ust ga je spravilo v silno zadrego. Čudna skladnost idej je zbliževala zdaj v njegovih mislih dvoje bitij v eno, ki ga je prej poznal, in drugo, ki ga ni poznal.

— Eh, kaj bi to, je ugovarjal sam pri sebi, — kakšna podobnost razen... In potem .. bila je črnolaska.

Vstal je, plačal in krenil proti veži, da bi vzel tam ključ od svojega stanovanja. Bourjal ga je čakal. Stopil je k njemu in ne da bi se izneveril svojemu poklicu, mu je zašepetal:

— Čestitam, gospod nadporočnik!

In ko ga je Brancelin začudeno pogledal, mu je z očmi pokazal na njegov poštni predalček.

V predalčku je čakalo Brancelina pismo.

Nervozno je Brancelin raztrgal kuverto. Pismo je bilo zelo kratko. Glasilo se je:

— Nocoj v »Sobašniku«.

Podpisana je bila Šeherezada.

Brancelinu se je skrčilo srce.

— Kdo je prinesel to pismo? — je vprašal Bourjala.

— Napisala ga je sama v salončku in ga poslala sem po vratarju.

Brancelin je znova prečital pisemce. Pisava je bila pokončna in poznalo se ji je, da ne prihaja izpod energične roke.

— Ali naj naročim vaš voz? — je vprašal Bourjal.

Brancelin je okleval. Čutil je, da se sklanja k njemu Usoda v pričakovanju njegove odločitve. V njem se je zdramil nagon strastnega igrača in vzpodbujal ga je.

— Ni treba, — je dejal Bourjalu. — Pokliči mi taksi.

Zapel si je domino in sedel v avto.

— K »Sobašniku««!

Nova strast je vzvalovila v njem. Zopet ga je mikala nevarnost.

In čeprav bi šlo samo za to, da vidi njen obraz, ki se je skrival pod črno masko, je pomislil sam pri sebi.

Zavedal se je pa, kako ničeva je bila njegova pretveza, da bi utemeljila blazno upanje, ki mu je bilo vzelo vso razsodnost in ga je gnalo k njegovi usodi.

V »SOBAŠNIKU«

Velikim socialnim pretresom je vedno sledila vročica veseljačenja in sicer tem burnejšega, čim večje so bile nevarnosti. Direktorij je prirejal po strahovladi v Franciji »plese obglavljencev«. Povojni časi so našli svoje dancinge. Tudi ruska revolucija se ni mogla izogniti tej kugi. Emigrantje, ki se niso mogli udajati tej razuzdanosti v svoji domovini, so jo seveda iskali v deželah svojega izgnanstva. Od tod prava poplava najrazličnejših kabaretov, plesišč in zabavišč, več ali manj kavkaških, ki jim je bila naloga nadomestiti emigratom slovite petrograjske noči.

V te lokale se je potem naselil snobizem, kozmopolitični svet se je navduševal za nje, kajti bili so nekaj novega ti kabareti, ustanovljeni za slovanske goste in njihovi lastniki so jeli služiti težke tisočake na račun trenutne vrtoglavosti mode.

»Sobašnik« — kar pomeni v ruščini »psovnica« — je predstavljal v resnici to lepo modo ter prinašal lepe denarce njegovemu lastniku in ustanovitelju Aleksandru Jarčenku.

Jarčenko, kakor mnogi njemu podobni, je imel svojo »beležnico« na policijski prefekturi, ki ni bila baš brez madeža. Ker je pa delal »tajnemu« oddelku« izredne usluge, ki seveda niso bile brez sebičnosti, so ga pustili, da se je lahko nemoteno ukvarjal s svojo obrtjo. In treba ni niti omeniti, da si je prizadeval na vse načine, da bi vir njegovih dohodkov ne ugasnil.

Kujoč lepe denarce iz kozmopolitičnega snobizma prav tako, kakor iz globoke sanjavosti, tako značilne za ruski narod, je bil napravil Jarčenko iz »Sobašnika« reminiscenco zloglasne moskovske kaznilnice Butyrke. »Sobašnik« je v Butyrki skupna velika celica, kamor zapirajo aretirance.

Urejuje Josip Zupančič — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.